

แนวทางการการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

ข้อ 1 โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2564 ข้อ 4 ได้กำหนดให้การจัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจเป็นไปตามที่คณะกรรมการตำรวจกำหนด

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจในลักษณะการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) ไว้เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม และจริยธรรม พร้อมดำรงตนด้วยการกระทำความดีละเว้นความชั่ว ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม และดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ดังนี้

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	(1.) จงรักภักดีต่อประเทศชาติมีความภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ (2.) มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า (3.) นำหลักธรรมหรือหลักคำสอนตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (4.) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ สืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน (5.) แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ (6.) สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่างๆ	(1.) แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทางดูแคลน หรือด้อยค่าความเป็นไทยอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ (2.) กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ (3.) แสดงกิริยาวาจาหรืออาการในเชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง (4.) ชัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง (5.) แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (6.) แสดงออกในลักษณะที่ไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่	<p>1.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใส ตรวจสอบได้</p> <p>(2.) มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์</p> <p>(3.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อค่าน้ำถึงผลกระทบทางสังคมสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล</p> <p>(4.) รับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน พร้อมทั้งจะรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น</p> <p>(5.) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตนแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น</p>	<p>(1.) แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ</p> <p>(2.) กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>(3.) ปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติหน้าที่และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ หรือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน</p>
3. กล้าตัดสินใจและการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	<p>(1.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม</p> <p>(2.) กล้าคัดค้าน เปิดเผยมการทุจริตและดำเนินการแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่</p> <p>(3.) กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายและจรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความกล้าหาญ</p> <p>(4.) ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า</p> <p>(5.) เปิดเผยหรือรายงานการทุจริตที่พบเห็นต่อผู้บังคับบัญชา</p>	<p>(1.) ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น</p> <p>(2.) ปกปิดการทุจริต โดยไม่ดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่</p> <p>(3.) เพิกเฉยต่อการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>(4.) ไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม</p>

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	<p>หรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ปล่อยปละละเลย</p> <p>(6.) กล่าวทักท้วงและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ตนรู้หรือควรจะรู้ว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p>	
<p>4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ</p>	<p>(1.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล</p> <p>(2.) ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม</p> <p>(3.) มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน</p> <p>(4.) อุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>(5.) ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด</p>	<p>(1.) อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม</p> <p>(2.) ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงในการกระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม</p> <p>(3.) ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการเพื่อธุรกิจหรือประโยชน์ส่วนตัว</p> <p>(4.) ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะเป็นผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม</p>
<p>5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน</p>	<p>(1.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง</p> <p>(2.) มีมาตรฐานการทำงานที่ทันสมัยเป็นสากล พัฒนาตนเอง</p>	<p>1.) ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือเสียหายที่อาจเกิดขึ้น</p> <p>(2.) ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน</p>

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	<p>อย่างต่อเนื่องเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม</p> <p>(3.) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วเต็มใจ ปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติ</p> <p>(4.) เปิดเผยและให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเหมาะสม ครบถ้วนแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด</p> <p>(5.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว กระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใสตรวจสอบได้ และเป็นธรรม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของชีวิตทรัพย์สินของประชาชนเป็นที่ตั้ง และรักษาประโยชน์ของรัฐ</p> <p>(6.) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า</p> <p>(7.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบ กล้าหาญและอดทน</p> <p>(8.) รักษาความลับของทางราชการและความลับที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากประชาชนผู้มาติดต่อราชการ</p>	<p>หรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน</p> <p>(3.) ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เหมาะสม และครบถ้วน แก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด</p> <p>(4.) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ขาดความกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส และไม่เป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชน</p> <p>(5.) ไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่หลีกเลี่ยงหรือปิดความรับผิดชอบ</p>
<p>6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ</p>	<p>1.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และปราศจากอคติไม่เลือกปฏิบัติ โดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง</p> <p>(2.) วางตัวเป็นกลางทางการเมือง</p>	<p>(1.) อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกแก่นักการเมืองหรือพรรคการเมือง</p> <p>(2.) ปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อผลประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยความไม่เป็นธรรม</p>

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	<p>(3.) เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด</p> <p>(4.) วางตัวเป็นกลางในฐานะผู้รักษากฎหมายในกระบวนการยุติธรรม</p> <p>(5.) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตนไปในทางจงใจหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือการกระทำของข้าราชการตำรวจเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น อันเป็นผลในการตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือการกระทำของผู้ที่สูญเสียความเที่ยงธรรมและยุติธรรม</p>	
<p>7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ</p>	<p>(1.) ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี รักษาภาพลักษณ์ของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ให้เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของประชาชน</p> <p>(2.) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิดมลทินมัวหมองต่อตำแหน่งหน้าที่ ไม่กระทำผิดกฎหมายแม้เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่หมกมุ่นในอบายมุขทั้งหลาย ไม่ฟุ้งเฟ้อหรูหราและใช้จ่ายประหยัดตามฐานะแห่งตน</p> <p>(3.) น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>(4.) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาว</p>	<p>(1.) ประพฤติตนหรือกระทำใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ</p> <p>(2.) ประพฤติปฏิบัติตนในลักษณะที่ไม่เคารพกฎหมายและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาน</p> <p>(3.) แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ</p>

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	<p>ไทยเคารพต่อกฎหมาย มีวินัยและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม</p> <p>(5.) มีท่าทีเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อประชาชน ปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของประชาชนไม่แสดงกิริยาหรือท่าทางไม่สุภาพหรือไม่ให้เกียรติ รวมทั้งไม่ใช้ถ้อยคำกิริยา หรือท่าทางในลักษณะหยาบคายต่อประชาชน</p> <p>(6.) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการร้องทุกข์ กล่าวโทษ ขออนุญาตขอข้อมูล ข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่น ด้วยความเต็มใจ เป็นมิตรและรวดเร็วเพื่อไม่ให้ประชาชนเสียสิทธิหรือเสรีภาพตามกฎหมาย</p> <p>(7.) เอื้อเฟื้อสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนเมื่ออยู่ในฐานะที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ หรือประสบเคราะห์จากอุบัติเหตุการละเมิดกฎหมาย หรือภัยอื่นๆ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้กระทำผิดกฎหมายหรือไม่</p>	

ข้อ 2 ข้าราชการตำรวจพึงยึดถือ ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ ในกรณีที่มีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม จรรยาวิชาชีพตามกฎหมาย และข้อบังคับเพื่อใช้บังคับกับราชการตำรวจในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ในข้าราชการตำรวจยึดถือและประพฤติปฏิบัติตามที่กำหนดเพิ่มเติมด้วย

ข้อ 3 ให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ มาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งสอดส่องดูแลอบรมชี้แจงแนวทางปฏิบัติ ประกอบการขับเคลื่อนด้วยการเป็นแบบอย่างภายใต้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีงาม สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและได้รับการยอมรับจากประชาชน

.....